

mla skola under åren 1930-44
mlades till skoltraff vid sin gamla
slå på lördagsmiddagen. Under
sa är tjänstgörande Lisa Svens-
s, nu bosatt i Södra Vi, som lära-
och på träffen kom sammanlagt
av hennes forna elever. Det blev
kärt återseende för många. En
har blivit hembygden trogen

sig ut i världen
inte kommit, som har ordnat
med denna träff, söka några forna
elever utomlands men väl på
många orter inom landet. Där fanns
folk från Malmö, Stockholm, Norr-
köping för att nämna några orter
som tidigare elever flyttat till.
Samlingen skedde vid försam-
lingshemmet i Södra Vi där man
presenter överlämnades till lära-

Jan-Olof Joanzån

Arbetsmiljön vid ombyggnadsarbeten

ombyggnad och reparation av
der har sedan början av
alet blivit en allt större sektor
byggbranschen. Därmed har
miljön för de yrkesgrupper
ir sysselsatta inom ombyggs-
sektorn fått ökad aktualitet.
att öka medvetandet om ar-
betsmiljöproblem i samband med
gnadsarbeten samt informe-
utrustningar och hjälpmedel
er BYGGHÄLSAN till en
ens i Växjö den 11 juni 1980.
rupp för konferensen är fö-
hefer, arbetschefer, plane-
betsledare, maskinansvari-
skyddsombud i byggbrans-

Riv - städa - bygg

Genom en lämplig projektering
kan man minimera rivnings- och
hållningsarbetena. Med en god
planering kan lämpliga metoder
och utrustningar användas. Dess-
utom bör dammande arbeten kon-
centreras till en kortare tid. Däref-
ter bör en noggrann städning utfö-
ras så att efterföljande arbeten kan
ske i en relativ dammfri miljö.

Lämpliga utrustningar

För att en förbättring av arbets-
miljön i samband med ombyggnad-
sarbeten skall ske måste förutom
noggrann förplanering lämpliga ut-
rustningar och hjälpmedel använ-
das som är anpassade till dessa
speciella arbeten.

- Dammbekämpningsutrustningar som tar bort dammet vid källan och som medför att efterföljande arbeten kan utföras i lämpligare miljö.
- Lämpliga hjälpmedel för uttransport av rivningsmaterialet.
- Moderna och effektiva utrustningar för hålltagning och rivning bör användas.

Ur såväl ekonomisk som ur ar-
betsmiljösynpunkt är en framsynt
projektering och planering av yt-
tersta vikt.

Stora dammproblem

Stora arbetsmiljöproblemen
rivnings- och hålltagnings-
Dessa orsakar stora pro-
damm, buller och vibra-
även olycksfallriskerna

Andra stora problem är
utrymmen och transporta-
rar.

Et i samband med rivning
a silicos eller asbestos hos
ersonalen men är också
m för omgivningen.

ortproblem gör att ar-
rna ofta bemängs med
aterial. Detta medför fall-
ker men också stora ris-
kramp, skador på grund

7:e dödsoffret Isle of Man

AS, ISLE OF MAN
er)
dagen krävde de lika
om populära motorcy-
rna på den engelska ön
sitt 127:e dödsoffer.

nnen Andrew Holme,

som i sista stund noppade in som
"burkslav" åt landsmannen Peter
Williams, dog på sjukhus efter de
skador han ådrog sig vid en krasch
under lördagens tävling.

Holme var det andra dödsoffret
vid årets tävlingar. I onsdags avled
landsmannen Martin Ames av ska-
dor han ådrog sig efter en krasch.

Indiskt i Västervik kvinnokulturfest

at inslag i kvinnokulturfestivalen var de här Indiska
satta i Västervik. De visade upp några Indiska danser,
p av käppar. BILD: ANDERS STEINER.

åh tjejer. Vi måste
r för att höras! Så
när tjejer tar i och

en har blivit en av
låt nummer ett. I
s det en stor kvin-
i Västervik vid mu-
ten. Helt naturligt
ången med i pro-

personer kom det
nder eftermidda-
s dels på ett top-
s ett fint program
a hade ställt sam-
var ABF, Hyres-
Kulturnämnden,
nfolk och många

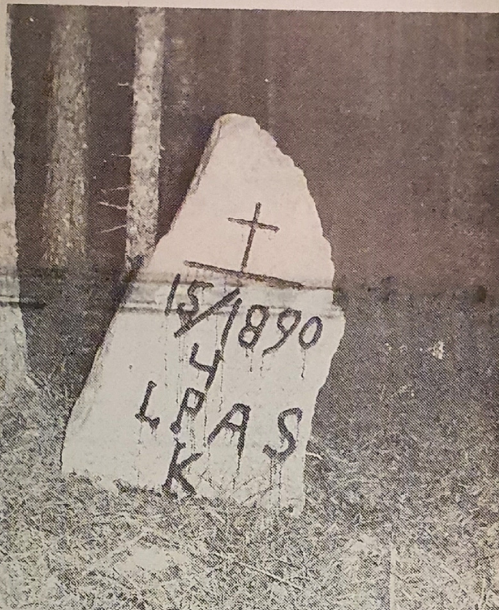
s, Zorba-danser,
nlevnad mellan
teater och tjej-

rock, där hade vi huvudgä-
dienserna under den här kvinno-
kulturfestivalen. Från våra trakter
medverkade författarinnan Rut
Hermansson från Mariannelund.
Hon svarade för ett uppskattat in-
slag och berättade om minnen från
förr i tiden. Hon medverkade även
genom att sjunga gamla folksånger.

Senare på kvällen flyttade man
över till den gamla slottsruinen där
bl.a. Elsie Lokrantz och Vanja
Frykdal underhöll med ett eget
komponerat program. Där fick
publiken bl.a. höra en kvinnover-
sion av Hasse Alfredssons sång
"Efter kaffet ska vi ha små läckra
kvinnor." Vidare medverkade tjej-
rock-gruppen "Blue eyes" från
Gunnabobruk.

En hellyckad kvinnokulturfes-
tival avslutade man på kvällen med
en tamgudstjänst i S:t Gertruds
kyrka.

Mystik omkring Tuna-bos död för 90 år sedan

På bilden syns den minnessten som finns på den plats där J P Anders-
son hittades död en vårmorgon 1890.

Detta är en berättelse som Petrus Karlsson i Tuna
skrivit ner efter berättelse av sin mor. Upptecknad 17-4
1965.

Nästkommande söndag kommer
en minnesgudstjänst att hållas till
minne av den Tunabo vid namn
Jonas Peter Andersson som döda-
des under mystiska förhållande 15
april 1890.

Efter högmässan i Tuna kyrka
kommande söndag inbjödes det till
kyrkkaffe i församlingshemmet.
Där kommer man att redogöra för
de uppgifter som finns tillgängliga i
fallet och efter detta ställs färdan till
den plats där J P Andersson hitta-
des död en vårmorgon för 90 år se-
dan.

En minnessten har för många år
sedan rests på platsen och man
kommer på söndag att hålla en kort
minnesandakt och lägga ner blom-
mor vid stenen.

Tunabon Evert Danestrand har
under en tid forskat i denna dunkla
historia och han har i sin ägo ett
dokument som återger händelse-
förloppet enligt vad en dotterson till
J P Andersson har fått sig berättat
av sin mor, alltså en dotter till J P
Andersson. Han Heter Petrus
Karlsson här återger vi denna be-
rättelse ordagrant efter det
handskrivna dokumentet:

Ett 75-årigt minne som min mor brukade berätta

Den 15 april 1890 gick den 68-
årige Jonas Peter Andersson
från Krustorpet i Tuna socken,
ett torp under Tuna Gärd, åt
Tuna möte eller marknad.

Det var det första mötet, som
hållits i Tuna, så det var väl nå-
got nytt och intressant att kom-
ma dit.

Han skulle inte vara där så
länge, för hemma hade han en
son som hade råkat hugga sig i
ett knä under arbete i skogen.
Denne skulle forslas fram till
Tuna Gärd på eftermiddagen
för dit skulle komma en läkare.

Timmarna gick, men varför
kom inte morfar hem?

Det kom bud från Tuna. Det
blev att försöka få reda på vad
som hänt. Sista besöket morfar
varit på var hos en sväger i
Knastorp. Därifrån skulle han

gå drygt kilometern nertill järn-
vägen och tänkte väl gå den i ett
stycke. Krustorpet låg ju till
vänster om den åt Väderums-
hållet, men varför kom han inte
hem då?

Det blev att bada upp mer
folk, man letade så länge man
såg på kvällen. På morgonen
dagen därpå kom mera folk,
bland annat en banvakt från
Tuna. Men varför gick han åt
det hållet? De följde efter ho-
nom ändå några stycken, och
där låg morfar död.

Ett märke efter en stövelhöl
hade han på ena höften, annars
syntes ingenting. Det fick bar-
nen och hustrun gå ed på att
han inte haft förut.

Men hur hade han kommit
hit?

Det blev förhör hemma.
Länsman, folk från järnvägen,
Hammarskjöld på Tuna samla-
des. Det blev ett väldigt mum-
mel och pratande. Men precis
så hade ju mor hört åtta dagar,
förut, när hon kommit in och var
ensam hemma. Även brodern
hade kommit in senare och hört
detsamma.

Utav förhören framkom det
att baningenjören och banmä-
taren hade åkt järnvägen
nämnda dag i dreslin som drogs
för hand av ett par karlar. Nu
råkade morfar bli observerad,
när han kom och gick på banan.
Det var 5 kronor i böter för så-
dant. En av karlarna blev be-
fallad att springa efter honom.

Vad som sedan hänt är höljt i
dunkel. Det hade ju varit bättre
att morfar stannat och betalt
böterna, men 5 kronor var
mycket pengar på den tiden.
Och hade inte morfar arbetat så
mycket för järnvägen, så de
kunnat unna honom gå den ett
stycke.

Ja, detta var min mors berät-
telse som jag kan minnas den
tecknar Petrus Karlsson 17-4-
65.

Jan-Olof Joanzån